

УДК 338.48-6:338

Бадло В.П.¹, Костецький Я.І.²

¹студ. гр. Тм-22, Західноукраїнський національний університет, м. Тернопіль

²д-р екон. наук, професор, Західноукраїнський національний університет,
м. Тернопіль

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОГО ДІЛОВОГО ТУРИЗМУ У СУЧАСНИХ УМОВАХ

Міжнародний діловий туризм (MICE – Meetings, Incentives, Conferences, Exhibitions) є однією з найприбутковіших і найдинамічніших сфер світової туристичної індустрії. Він поєднує елементи економіки, підприємництва, інновацій і комунікацій, формуючи середовище для обміну досвідом, презентації досягнень і встановлення партнерств між державами та компаніями.

У сучасних умовах розвитку глобальної економіки діловий туризм відіграє важливу роль у стимулюванні міжнародних контактів, залученні інвестицій і формуванні позитивного іміджу країни на світовому ринку. Водночас нові виклики – пандемія COVID-19, воєнні конфлікти, цифровізація, екологічні та соціальні фактори – істотно змінюють підходи до організації бізнес-подорожей і форматів комунікації.

Після пандемії спостерігається активний перехід від традиційних офлайн-заходів до гібридних і віртуальних форматів. Це дозволяє компаніям знижувати витрати, зберігати безпечні умови та залучати ширшу аудиторію з різних країн. Онлайн-платформи для конференцій, виставок і бізнес-зустрічей стали невід'ємною частиною сучасної MICE-індустрії.

Використання цифрових інструментів – big data, штучного інтелекту, CRM-систем, віртуальної та доповненої реальності – забезпечує персоналізацію пропозицій, автоматизацію бронювання, аналітику поведінки учасників. Цифровізація сприяє підвищенню ефективності організації подій і створенню інноваційних туристичних продуктів [1].

Сучасні ділові туристи дедалі частіше поєднують робочі поїздки з відпочинком – феномен «bleisure» (business + leisure). Це створює попит на комплексні туристичні послуги, які включають культурні, гастрономічні або оздоровчі компоненти. Такі змішані формати стимулюють розвиток нових напрямів і дестинацій.

Компанії дедалі більше уваги приділяють екологічності заходів: мінімізація викидів CO₂ під час транспортування, використання локальних ресурсів, електронна документація, відмова від одноразових матеріалів. Принципи ESG (Environmental, Social, Governance) стають стандартом для міжнародних подій і виставкової діяльності.

Зміна міжнародної політичної ситуації, військові конфлікти та санкційна політика впливають на структуру ділових потоків. Країни, що забезпечують стабільність, безпеку і високий рівень сервісу, стають пріоритетними майданчиками для проведення конгресів і бізнес-форумів.

Україна володіє значним потенціалом для розвитку ділового туризму: вигідне географічне розташування, освічене населення, розвинена сфера послуг, наявність потужних наукових і культурних центрів (Київ, Львів, Одеса, Дніпро, Харків).

Однак розвиток міжнародного MICE-сектору в Україні стримується низкою факторів: воєнні дії, недостатня кількість сучасних конгрес-центрів,

слабка транспортна інфраструктура, нерівномірний розвиток регіонів. Після завершення активної фази війни важливими напрямками відновлення стануть:

- залучення іноземних інвесторів і партнерів через проведення міжнародних форумів;
- відновлення іміджу України як безпечної та гостинної країни;
- розвиток національної МІСЕ-стратегії, орієнтованої на європейські стандарти.

Особливо перспективним є розвиток інноваційного бізнес-туризму, пов'язаного з технологічними стартапами, цифровою економікою, креативними індустріями. Міжнародні конференції у сферах ІТ, агробізнесу, логістики та освіти можуть стати каталізатором відновлення економіки й інтеграції України у світовий ринок [2].

У найближчій перспективі очікується повернення стабільного зростання ділового туризму після повного відновлення авіасполучення та міжнародних подорожей; розвиток «розумних» конгрес-центрів із застосуванням технологій енергоефективності, 5G-інфраструктури, систем автоматичного перекладу та інтерактивних сервісів; поглиблення регіональної спеціалізації та розширення міжнародного партнерства між державними та приватними структурами у сфері МІСЕ-туризму, зокрема створення спільних майданчиків і глобальних туристичних кластерів [3].

Таким чином, міжнародний діловий туризм є стратегічно важливим напрямом сучасної туристичної індустрії, який поєднує економічні, комунікаційні та культурні функції. Його розвиток сприяє не лише зростанню доходів і зайнятості, а й формуванню позитивного іміджу країни, розширенню міжнародних зв'язків та інтеграції у глобальний простір.

Перспективи галузі визначаються кількома ключовими факторами: цифровізацією, гібридизацією форматів подій, сталим розвитком, підвищенням вимог до сервісу і безпеки, а також адаптацією до геополітичних реалій.

Для України пріоритетним завданням є створення умов для конкурентоспроможного МІСЕ-сегменту: модернізація інфраструктури,

підготовка кадрів, міжнародна промоція, залучення інвестицій і формування сприятливого бізнес-клімату. Реалізація цих кроків дозволить нашій державі зайняти гідне місце на світовій карті ділового туризму.

Список використаних джерел:

1. Єрмаченко В. О., Бандура Д. В. Тенденції розвитку ділового туризму в умовах цифрової економіки. *Економічний часопис Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки*, 2023.
2. Kirilov Yu., Boiko V., Kvilinskyi A. *International Tourism Development under Globalization Risks*. Journal of Risk and Financial Management, 2020.
3. Родіна О. Г. Сучасні напрями розвитку MICE-туризму в Україні. *Актуальні проблеми розвитку економіки регіону*, 2022.